

KRUH bezpečí se roztáčí

Kruh je dokonalý tvar, který jako symbol provází lidstvo od počátku jeho existence. Znamená konec i začátek, symbolizuje ochranu a bezpečí, vytváří hranici mezi vnitřním a vnějším, ohraničuje prostor pro blízké.

Proto byl také vybrán jako symbolický název pro celonárodní organizaci, která již 22. rokem v ČR obětem kriminality poskytuje pomoc. Kruh se také objevil v názvu nového projektu Bílého kruhu bezpečí, který byl zahájen v první den roku 2013 a bude se „točit“ třicet měsíců, přesně řečeno do 30. června 2015.

Projekt „**KRUH bezpečí zvláště zranitelným obětem trestných činů**“ používá zkrácený název „KRUH bezpečí“ a je realizován z prostředků ESF prostřednictvím OP LZZ a státního rozpočtu České republiky pod evidenčním číslem CZ.1.04/3.1.02/86.00105.

Obsahem tohoto projektu je:

- celostátní zakotvení a rozšíření dosavadního systému pomoci BKB obětem trestných činů,
- diseminace modelu okamžité pomoci zvláště zranitelným obětem trestných činů z Centrály BKB do poboček BKB a poskytování pomoci ve všech krajích ČR (vyjma hl. m. Prahy – zde je služba hrazena z jiných zdrojů),
- diseminace podpůrné krátkodobé terapie BKB pro traumatizované oběti a pozůstalé.

Zranitelnost oběti je v Bílém kruhu bezpečí identifikována podle následujících kritérií:

- osobní charakteristika oběti v době činu,
- druh a okolnosti spáchání trestného činu,
- vztah oběti k pachateli a projevy druhotné traumatizace po činu.

Ke zranitelným obětem bezesporu patří i pozůstalí po obětech. Projekt „KRUH bezpečí“ vychází z ověř-

Odborná příprava případových manažerů byla náročná

řené praxe a poznatků našeho sdružení o tom, že traumatizované oběti potřebují okamžitou pomoc. V důsledku závažné viktimizace jim mj. hrozí riziko ztráty nebo výrazného snížení schopnosti uplatnit se na trhu práce.

Projekt „KRUH bezpečí“ přibližuje pomoc zranitelným obětem prostřednictvím devíti nových pozic na profesionální úrovni. Devět klíčových sociálních pracovníků, neboli případových manažerů, má celostátní působnost a každý z nich spolupracuje s jednou z poboček BKB a s Centrálou BKB. Výjimku tvoří Praha, pro kterou Evropské sociální fondy novou službu nehradí. V souvislosti se zahájením projektu vám dnes představujeme případové manažery Bílého kruhu bezpečí, kteří poskytují praktickou pomoc a podporu zranitelným obětem. Všichni byli v druhé polovině ledna proškoleni a absolvovali speciální výcvik pro kontakt se zranitelnou obětí. Další samostatný jednodenní výcvik byl zaměřen na formální tj. administrativní činnosti spojené s projektem. A ty jsou velmi obsáhlé, ostatně o jejich správném uchopení se přesvědčíme v souvislosti s první monitorovací zprávou, kterou vedení projektu zpracovává. Následovat budou metodické semináře a supervize. Rychle dostupná odborná pomoc případových manažerů si klade za cíl kompenzovat dočasně ztracené nebo omezené

kompetence oběti, nastartovat její životaschopnost a snížit riziko rozvoje posttraumatu. Na okamžitou pomoc případových manažerů bude navazovat v rámci projektu rozšířený terapeutický program a odborné sociální poradenství v síti poraden BKB.

Představujeme případové manažery

Bc. Veronika Bakešová

Vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity v Hradci Králové, obor Sociální patologie a prevence. Praxi získala jako terénní pracovníce v o. s. Naděje, kde pracovala ve vyloučených lokalitách. Jako případová manažerka BKB má kancelář v Liberci.

Možnosti kontaktování: tel.: 605 952 852, písemně ksp.liberec@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–čtvrtek: 8–16.30 hod. na adrese liberecké pobočky BKB.

Bc. Monika Jelínková

Vystudovala Univerzitu Hradec Králové, obor sociální práce. Praxi získala v neziskovém sektoru (Domov pro seniory, White Light) a ve zdravotnictví (Masarykova nemocnice). Jako případová manažerka BKB pracuje v Plzni.

Možnosti kontaktování: tel. 726 917 695, písemně ksp.plzeň@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–pátek: 8.30–17 hod. na adrese plzeňské pobočky BKB.

Mgr. Karolína Jeníková

Vystudovala Fakultu humanitních studií Univerzity Karlovy, obor Supervize v sociálních a zdravotních organizacích. Praxi získala v Dětském centru Veská a na odboru sociálních věcí krajského úřadu. Jako případová manažerka BKB má kancelář v Pardubicích.

Možnosti kontaktování: tel.: 732 923 462, písemně ksp.pardubice@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–čtvrtek: 7.30–14.30 hod., pátek: 7.30–14. hod. na adrese pardubické pobočky BKB.

Mgr. Markéta Koželuhová

Vystudovala Pedagogickou fakultu Ostravské univerzity a dlouhodobě působí jako dobrovolnice

v Bílém kruhu bezpečí. Praxi získala především jako speciální pedagog a odborná poradkyně v ostravské pobočce BKB. Jako případová manažerka BKB má kancelář v Ostravě.

Možnosti kontaktování: tel.: 731 306 411, písemně ksp.ostrava@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí – čtvrtek: 7.30–16 hod. na adrese ostravské pobočky BKB.

Mgr. Antonín Křoustek

Vystudoval fakultu humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Praxi získal jako policista Policie ČR. Od roku 2011 je ve výslužbě a působí jako odborný poradce v BKB, stal se zakladatelem pobočky v Jihlavě a je i jejím jednatelem. Jako případový manažer BKB v kraji Vysočina má kancelář v Jihlavě.

Možnosti kontaktování: tel.: 606 631 551, písemně ksp.jihlava@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–čtvrtek: 7.30–16 hod. na adrese jihlavské pobočky BKB.

Bc. Irena Sedláčková

Vystudovala Cyrilometodějskou teologickou fakultu Univerzity Palackého, obor Charitní a sociální práce. Bohatou praxi získala ve Sdružení podané ruce a od roku 2004 pracuje v poradně BKB Olomouc. Jako případová manažerka BKB má kancelář v Olomouci.

Možnosti kontaktování: tel.: 732 700 533, písemně ksp.olomouc@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–čtvrtek: 7.30–16 hod. na adrese olomoucké pobočky BKB.

Bc. Lenka Suková

Vystudovala katedru sociální práce FF UK a rozsáhlou praxi získala v mnoha nestátních organizacích, např. Remedium Praha, občanská poradna a Bílý kruh bezpečí. Jako případová manažerka BKB má kancelář v Českých Budějovicích.

Možnosti kontaktování: tel.: 734 479 644, písemně ksp.cbudejovice@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–čtvrtek: 8.30–15.30 hod., pátek 8.30–15 hod. na adrese pobočky BKB v Českých Budějovicích.

PhDr. Marie Štorková

Vystudovala FF UJEP, obor psychologie, kde také složila rigorosní zkoušku. Praxi získala jako psychologička v řadách Policie ČR, kde se mj. zaměřila na krizovou intervenci. Jako případová manažerka BKB má kancelář v Brně.

Možnosti kontaktování: tel.: 732 842 664, písemně ksp.brno@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–pátek: 8.30–17 hod. na adrese brněnské pobočky BKB.

JUDr. Pavel Zeman

Vystudoval Právnickou fakultu UK se specializací na autorské právo. Bohatou praxi získal zejména v bankovním sektoru a advokacii. Jako případový manažer BKB má kancelář v Centrále Bílého kruhu bezpečí.

Možnosti kontaktování: tel.: 257 317 110, písemně ksp.centrala@bkb.cz, osobně během pracovní doby pondělí–pátek: 8.30–17 hod. na adrese Centrály BKB Praha.

Kazuistika případových manažerů Bílého kruhu bezpečí

Koncem února policisté zprostředkovali kontakt na pozůstalé po oběti vraždy den po nález těla oběti. Centrála BKB navázala do 24 hodin telefonicky první kontakt s rodinou, ve které byly aktuálně umístěny tři děti odkázané výživou na zavražděnou. V rámci telefonického rozhovoru byly shromážděny nejdůležitější informace a na jejich základě byl zorganizován okamžitý výjezd do Pardubického kraje. S přihlédnutím k závažnosti situace se výjezdu zúčastnili dva klíčoví sociální pracovníci. V praxi to znamenalo, že JUDr. Zeman přijel z Prahy vlakem do Pardubic, před nádražím přistoupil do vozidla své kolegyně Mgr. Jeníkové a vyjeli na místo určení.

Po příjezdu do rodiny se setkali s mužem, kterému soud v tentýž den operativně svěřoval děti do péče, s matkou zavražděné a hlavně s jejími dětmi. Celá tragédie byla příliš čerstvá, ještě nebylo známo místo činu a ani pachatel. Stejně tak nebylo známo, kdy bude možné připravit poslední rozloučení se zemřelou.

Případoví manažeři na místě v rozhovoru s rodinou sestavili seznam aktuálních potřeb, věnovali dostatek času na zodpovězení všech otázek, na které rodina hledala odpověď. Bylo domluveno pořadí, v jakém budou potřeby řešeny z hlediska jejich akutnosti. Před odjezdem předali klíčoví manažeři okamžitou peněžitou pomoc ze soukromého nadačního fondu určenou na pokrytí vzniklých nákladů spojených s výživou dětí. Připraven byl mj. Dotazník MSp pro žádost o peněžitou pomoc státu. Mnoho dalších záležitostí a nově vznikajících otázek pozůstalí řeší již v kontaktu s pardubickou případovou manažerkou a poradnou pro oběti BKB.

Výjezd a reakce pozůstalých potvrdily, jak neodkladná pomoc Bílého kruhu bezpečí přispěla k základní stabilizaci situace.

Druhým ilustrativním příkladem je březnový kontakt s rodinou, která se ujala dvou dětí poté, kdy jejich otec zavraždil jejich matku a sám si vzal život. Rodiče bez známek života našlo mladší z dětí po příchodu ze školy. Tentokrát Centrála BKB předala pozůstalým okamžitě kontakt na případového manažera v BKB Jihlava Mgr. Křoustka. Stejně jako v předchozím případě byly shromážděny základní informace a bylo rozhodnuto o okamžitém výjezdu. Případový manažer BKB navštívil spolu s rodinným příslušníkem místo činu, aby spolu posoudili způsob a úhradu úklidu. Poté případový manažer hovořil dvě hodiny s příbuznými oběti, kteří se rozhodli, že budou vychovávat dva sirotky spolu se svými dětmi. Operativně konzultoval situaci s Centrálou BKB, a tak mohl na místě informovat o tom, že ještě tentýž den bude na účet rodiny převedena peněžitá pomoc získaná ze sbírkové činnosti BKB v loňském roce.

I tentokrát vznikl přesný plán následujících kroků, které spolu s rodinou bude absolvovat případový manažer. Ten pro případ náhlé změny situace v rodině nebo nových informací od policie zůstal s rodinou v telefonickém kontaktu i během víkendu. Ukončení výjezdu bylo spojeno s hlubokým dojetím dospělých pozůstalých „Netušili jsme, že existuje taková pomoc, že přijedete a pomůžete nám zvládnout nejtěžší chvíle života, za to vám upřímně děkujeme“, to jsou slova, se kterými se v ten den rozloučili. Pomoc bude dále pokračovat.

Klíčový sociální pracovník BKB

s působností pro celou Českou republiku

Do praxe Bílého kruhu bezpečí byla tato pracovní pozice celostátně zavedena v rámci projektu „KRUH bezpečí zvláště zranitelným obětem trestných činů“, evidenční číslo CZ.1.04/3.1.02/86.00105, který je financován z prostředků ESF, prostřednictvím OP LZZ a státního rozpočtu České republiky.

Do prosince 2012 byla nová služba Bílého kruhu bezpečí pilotně ověřena v Centrále BKB v letech 2010–12 na 200 případech závažné kriminality.

Od ledna 2013 reaguje na aktuální potřeby 20 % obětí trestných činů a dalších osob extrémně traumatizovaných přítomností na místě trestného činu nebo blízkým vztahem k oběti.

Celkem devět zkušených a odborně vyškolených případových manažerů je připraveno v každý pracovní den reagovat na potřeby zvláště zranitelných – extrémně traumatizovaných – obětí kdekoli v České republice:

- bez ohledu na jejich věk (u dětí do 15 let zastoupených zákonným zástupcem), pohlaví, místo pobytu, státní příslušnost,
- bez rozdílu času, který dělí oběť od trestného činu,
- bez ohledu na to, zda čin byl, či nebyl oznámen orgánům činným v trestním řízení.

Kritéria zranitelnosti a traumatizace oběti jsou vždy posuzovány individuálně podle:

- druhu a způsobu provedení trestného činu,
- osobnosti oběti v době spáchání trestného činu,
- reakce okolí na trestný čin.

Cílem služby případového manažera je stabilizace situace oběti/pozůstalých prostřednictvím:

- zajištění základních potřeb (bydlení, strava, finanční prostředky, podpora privátní a institucionální),
- zmapování dalších potřeb a stanovení priorit,
- kvalitní uplatnění práv poškozeného/svědka v trestním řízení včetně žádosti o peněžitou pomoc státu a podpora při účasti na procesních úkonech,
- podpora v komunikaci s institucemi (policie, soud, sociální služby, místní samospráva aj.),
- zprostředkování odborného a bezplatného poradenství BKB,
- zprostředkování nadstandardních služeb BKB (např. úklid místa činu, zmocněnec, psychoterapie, fyzioterapie, peněžitá pomoc).

Služba je poskytována ambulantní a terénní formou, možnosti kontaktu lze kombinovat podle potřeby:

- telefonický
- písemný (e-mail, dopis)
- osobní
- v kanceláři případového manažera
- na neutrálním místě (např. kancelář starosty, v zaměstnání) – výjezd
- u lůžka pacienta v nemocnici - výjezd
- v místě bydliště oběti / pozůstalých – výjezd

Nová služba významným způsobem, až o 60 % zvyšuje kapacitu pracovišť BKB ve prospěch obětí.

Centrála BKB, o. s. – březen 2013